

Заснування Української козацької держави – Гетьманщини Урок №4

Історія України 8 клас
Волноваський ліцей
Учитель: Саватєєв В.В.

Відроджена державність

Офіційна назва
Української козацької
держави – **ВІЙСЬКО
ЗАПОРІЗЬКЕ.**

Неофіційно її називали
ГЕТЬМАНЩИНОЮ
(на чолі держави
знаходився гетьман).

Столиця-**ЧИГИРИН**

Політичний устрій Гетьманщини

ГЕНЕРАЛЬНА (військова) РАДА
найвищий законодавчий орган держави

Генеральний уряд

Генеральний писар

Генеральні судді

Генеральний обозний

Генеральний підскарбій

Генеральна старшина (осавули, хорунжий, бунчужний, наказний гетьман)

ГЕТЬМАН

військова,
судова,
адміністративна
влада

скликав Генеральну і старшинську ради
видавав універсали
брав участь у судочинстві
керував фінансами
здійснював зовнішню політику
керував військом

Старшинська рада

Генеральна старшина
полковники

Розглядали питання
війни і миру;
адміністративні,
господарські,
правові питання

Адміністративно – територіальний устрій.

Адміністративно – територіальний устрій Гетьманщини

“ А тепер у нас за ласкою Божою ... тут у всім краю сіверському ні воєводи, ні старости, ні писаря немає. Боже дай, здоров був пан Богдан Хмельницький, гетьман усього Війська Запорозького! А пан полковник у нас тепер за воєводу, а пан сотник за старосту, а отаман городовий за суддю” .

Збройні сили.

Збройні сили нараховували понад 100 тис. чоловік.

Основа організації збройних сил – полково – сотенний територіальний принцип.

Ядро збройних сил – реєстрове та запорозьке козацтво.

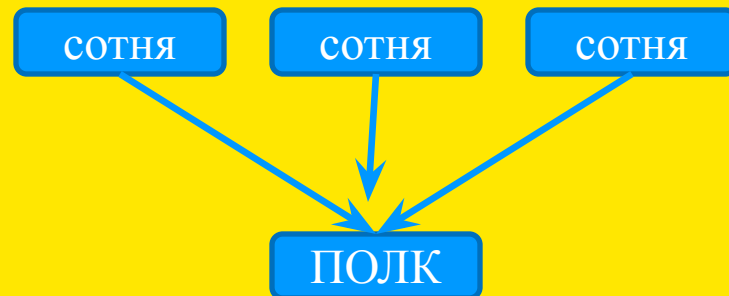
Основу збройних сил становила піхота.

Створення козацької кінноти та артилерії.

Підрозділи – розвідки, фортифікаційної та прикордонної служб, загони варти.

Забезпеченням армії займали спеціальні підрозділи.

16 полків

до 5 тис. чоловік

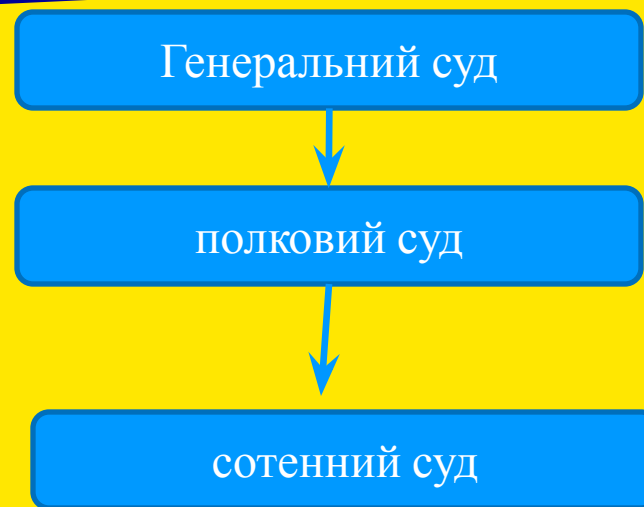
Фінансова та судова системи.

Фінансова система:

Гроші: польські,
турецькі, московські.

Джерела доходів:

- земля;
- плата за оренду;
- загальні податки;
- доходи від торгівлі.

Міський
суд

Церковний суд

Соціально – економічне життя Гетьманщини

З М І Н И

Економічні:

- Ліквідація кріпацтва;
- Ліквідація магнатського та шляхетського землеволодіння;
- Ліквідація фільварково – панщинної системи господарювання;
- Зміцнення гетьманського та старшинського землеволодіння;
- Формування господарства фермерського типу

Соціальні:

- Скасування шляхетсько – магнатського стану;
- Козацтво – привілейований стан українського суспільства;
- Продовження процесу показачення населення;
- Православ'я – державна релігія;
- Запровадження звичаєвого права, а в містах магдебурзького

Видатний політичний діяч і полководець Англії, сучасник Хмельницького Олівер Кромвель у своєму листі звертався до нього:

«Богдан Хмельницький, Божою милістю генералісімум греко-східної церкви, вождь усіх козаків, постать і викорінювач польського дворянства, скоритель фортець, винищувач римського священства, гонитель язичників і антихриста»